

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico, y Extranjer, 5

LO ÚNICH QUE 'NS QUEDA

—¡Canta, ressalada! Al menos, siguém pobrets y alegrets

L' humor, es l' única cosa qu' encare no paga drets.

JOCHS FLORALS

Los anys passen volant e les festes de les Flors s' empenyen. Sembla que fone ahir ques feu la d' antany e ja n' tenim un' altra á la gorra com dirán els que gasten barretina... ó á la mitra com dirá mellor que tots lo savi doctor Torres e Bages, president del Consistori e bisbe de Vic novellament nomnat.

Qui, quan mitja hora endarrerit e en companyia dels Mantenedors e del batle e altres peixos grossos feu sa entrada á la gran sala de la Lotja ajaçada ab los metexos draps e les mes metexes flors d' antany, e gurnida ab les metexes madones e ninetes de sempre, e animada pels metexos catalanistes dels bándols de la *Patum* e de *La Perdiu*, esclatá un raig d' harmonies de la copla municipal de n' Sadurni e un pet de picaments de mans tan forts, que no ferien pas més soroyl mil mestres çabaters de la Tapineria repicant sola tots ensemps.

E començá la festa lo Doctor Robert, conçeller en cap del conçell barceloni e batle del Senyor Rey, qui ab tot e star fortament amohinat ab les coses del comú que van molt tortes s' empescá de improvis un parlament quera gran maraveyla com sense mirar papers ne deturarse a rumiar l' anava trayent per la boca. E dix ques gaudia de trobarse entre flors, e feu gran compliment al Doctor Torres e Bages per tant que l' avien nomnat bisbe vigatá e al Doctor Morgades per tant que l' han fet bisbe de Barchinona e al scriptor Pereda que allí present se trobava, qui ab tot e ser casteylá, per no fer bona liga ab la gent de Madrid es benvolgut dels catalanistes, e ab ço demostra bé ser digne auctor de *Sotileza*.

E dix més lo Doctor Robert: que tal es la Sala de la Lotja com Covadonga: *covadora* de reconquistes; sols que la reconquista á Covadonga fone feta ab armes e guerrers e faent sanc (com feyna de cirurgia) e la del regionalisme ques fá a la Sala de la Lotja es en cambi incruenta (com réepe de metje).

E aprés de parlar de Colonia, la gran cibtat alemana que te un riu d' aygua d' olor, ont tal dia com avuy se fan per primera volta uns Jochs Florals stargits dels nostres, dix que les raçes tenen dret a la vida, (e' ls malalts també mas no sempre sels enten el mal ne sels encerta 'l remey) e acabá ab un fort crit de «Visca la festa dels Jochs Florals! ¡Viscan los poetes que li donen vida!»

E grat sia a Deu per quant ab tot e anar tan tortes les coses del comú, lo bon doctor Robert encare stá per *jochs*.

E seguidament se levá lo savi doctor Torres e Bages, qui encare no va habillat de bisbe, mas ja de aytal ne fa patxoca, car es de continent seriós e gasta ulleyres e es revingut de carns e te molçut clateyl e per tant mans també molçudes ben apropósit pera confirmar als infants ques sempre mellor que les troben flonjes que no pas ossudes. E ab veu no molt robusta e faent ja que no gayls un que altre poylastret, legí un complicat parlament barrejant los dictats de la tradició e del regionalisme que son la seva deriva. E demostrá ser un rahonador spavilat e molt sotil, car tot s' ho fa venir bé e a la mida del seu gust, spigolant en la Biblia e en la Summa Theológica de Sanct Thomás e en lo llibre de les set Çivelles per stablir ço qu'ell vol que stablert quede. E casi ns feu entendre que fins Deus Nostre Senyor es regionalista, e si ben pel clar nou digué fone sens dupte per evitar que 'ls casteylans agafassen á Deus Nostre Senyor e l' plantifiquassen á la presó com á en Jaume d' Urgell, el desdixat.

E ab ses sotilezes fa creure que 'ls vigatans aurán ab ell bon bisbe, car si un dia s' empenya en afavorirlos, dissertará larga e saviament sobre les langonices, e capaç es de demostrar també ab textos de la Biblia e ab arguments de la Summa Theológica e ab rahons del Llibre de las set Çivelles com llur gust saborós e l' encert de sal e pebre son vers beneficis providencials atorgats a la cibtat de Vic en pac a ses fermes creencies e a traure quiscun any de son Seminari un tant bell splet de capeylans e fraeres.

Aytal fone lo parlament del bisbe vigatá, com un sermó sens *Ave-Maria*, termenat ab la recomenació als poetes de que canten:

«Canteu, canteu poetes
quel burro stá malalt.»

E s' alsá tot seguit lo segretari del Consistori en Claudi Planes e Font, nebot de n' Pantorrilles, mas poc amic de seguir les manyes e trafiques de son avoncle e que no de fer elections brutes mas sols de scriure net se cuida. E ab

veu flaca e decandida, aytal com si resés legí la Memoria que no sen entengué ni una paraula. E a la porta de la Sala hi hagué forta maró car uns suaven d' angunia e molts altres badaylavan de no sentir res.

E aprés de legirse en honor e bona recordança dels defuncts mestres en Rubio e Ors e en Thomás Forteza les beyles compositions *Lo Gayter del Llobregat* e *L' ombra de Montaner*, fone proclamat lo nom del auctor premiat ab la Flor natural.

Fone aquest en Lluís B. Nadal, vigatá expert en ratlles curtes e concertades, qui feu entrega de la Flor, qu' era una Flor de ceva de color morat á la bella damisela vigatana Na Pilar de Ferrer, la qual, á so de trompetes e xirimies fone acompanyada al escambell sus dossier, com á regina de la festa, que ho mereixia esserho per sa bellea, sa juvenesa e l' rich ajaçament de son vestit que certament valia moltes liures.

La poesia intitulada *Amor sens fruit*, legida pel doctor Blanc, quiscun any mes blanc de cabeyls e barbes, pinta les angunies de una dona casada que no ha fills e 's consum de tristesa vehent els fills del masover e 's aucellets dels nius e 's caps grossos de les granotes... E ben mirat la culpa de sa sterilitat la te el poeta, car si en loc de ferla plorar e players sens moures de sa cambra l' agués portada á Nuria, auria vist que ficant el cap dintre de l' olla, no hiá dona que no 's fassa grossa.

Com á guanyadors dels accessits foren proclamats los noms de n' Coca e Collado (qui no pot haver un pa neu una *çoca*) e Bori e Fontestá mestre de minyons quen guanyá dos.

Fone adjudicada l' Englantina d' or al Mestre Nothari barceloni Guillém A. Tell Lafont, qu' entre scriptura e scriptura fá ratlles curtes, anantsen á Nuria ab lo pensament e passant allí l' Hivern, sens moures de casa, car ja 's guardaria prou de anarhi de veres, á risc de quedar tot ell fet un penelló. *L' Hivern á Nuria* es una compositió fantàsiosa, rúfola e nevada, en la que les gojes e fades e dones d' aygua fan el gasto... tot lo qual es bó pera dir e pera guanyar englantines.

En Martí Genís e Aguilar, apothecari vigatá guanyá l' accessit primer, e l' segón n' Anicet Pagés de Puig, qu' enguany stá ben desapegat, car li han fet moltes injustities

E ja 's presenta

Zim zam, zim zam

el manteu tot voleyant

l' intrépit canonje vigatá en Jacme Collell, guanyador de la viola d' or e argent ab sa poesia *Florencia e Roma*, e legida per ell metex resulta que ni es Roma ni Florencia lo que canta, sino la primera comunió e la derrera missa de Sant Felip Neri, ab versos colorits á stil profa que no tenen ni d' una hora luny aquella unció mística que offereixen els de Mossén Cinto. E per ço el canonje Collell stá mes en son loch cantant el *Someten* e altres coses fermes e fréstegues, que no faent moixigateries religioses. Quiscú de son offici.

Los quatre accessits igualats en merit foren otorgats al noy Josep Carner, poeta de la primera volada ab tot y no tindre encare pel muxí, á n' en Pagés de Puig, á n' en Folc e Torres e n' en Guillém Tell. A tots quatre sels feu servir d' escolá per ajudar la missa de Sanct Felip Neri. E en Pagés de Puig sobre tot semblava starne fortament agraviat.

Guanyador de la copa artistica fone en Marian Vayreda, pintor oloti, per son trabayl *Sanc nova* e l' accessit fone concedit al jovinçel Jascinto Capella, auctor de *La meva archimesa*. Res porém dir de abdós trabayls, car no foren legits, com tampoc é per lo meteix motiu res dirém de *La vida pagesa* de Na Emilia Sureda, que se 'n endugué l' premi de Colonia.

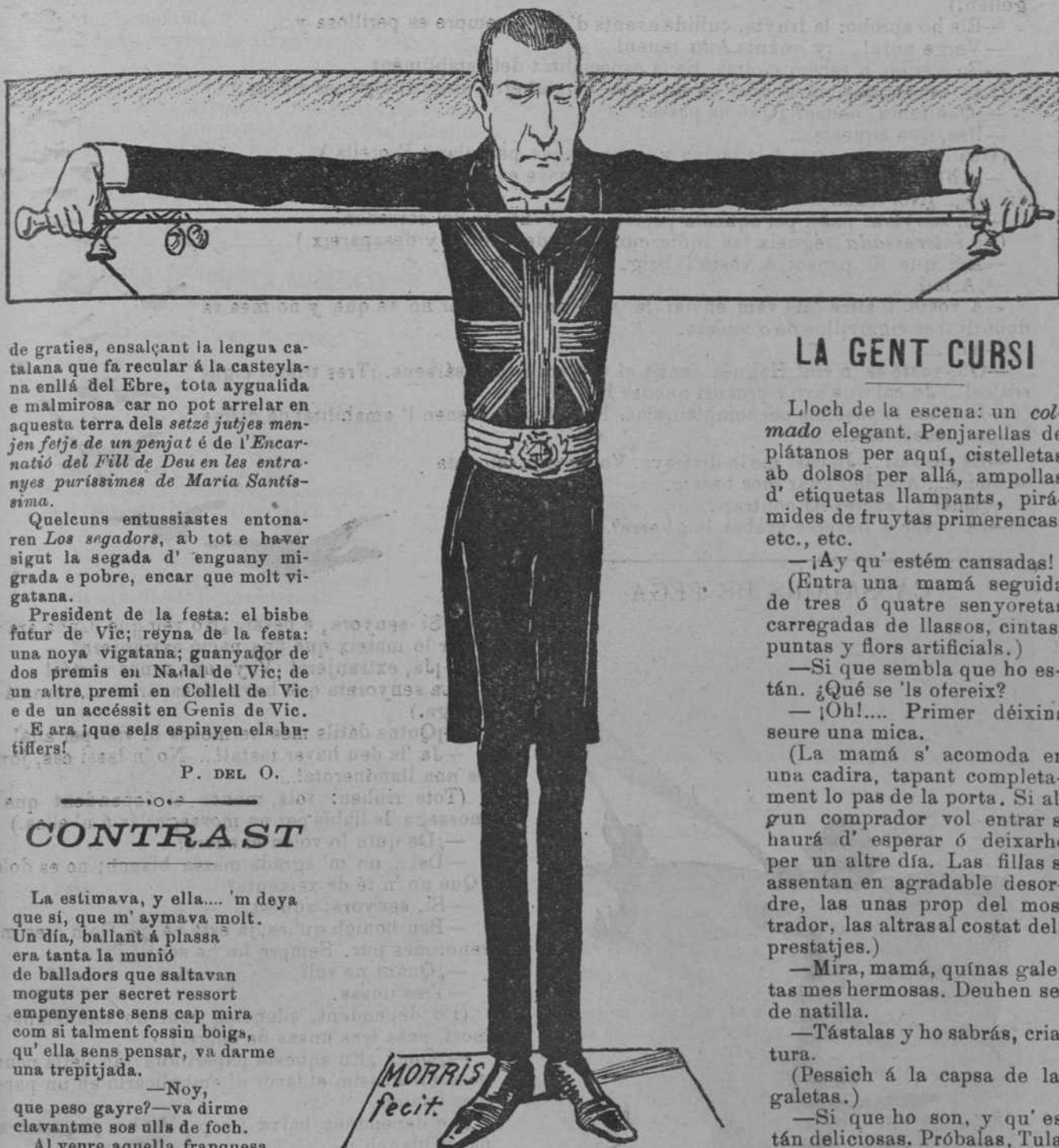
E vingué seguidament un raig de premis extraordinaris, dels quals lo primer fone guanyat per en Lluís B. Nadal ab sa poesia *La Nuvia*, que pinta un casament ab tots los detayls, manco la nit de nuvis que fora certament el pus gustós.

E l' altre l' guanyá en Manel Folc e Torres ab *L' etern poema*, poesia que 's fa eterna per sa largaria.

E l' altre per fi se l' endugué en Pagés de Puig—¡ja era hora!—ab sa balada *Cor fidel*, curta, ferma á faisó de nostres mellors cançons.

E per fi de festa en Maçó é Torrents legí un parlament

REGIDORS-PALS

de gracies, ensalçant la lengua catalana que fa recular á la casteylana enllá del Ebre, tota aygualida e malmirosa car no pot arrelar en aquesta terra dels setze jutjes menjets fetje de un penjat é de l'Encarnatió del Fill de Deu en les entranyes puríssimes de Maria Santíssima.

Quelcuns entusiastes entonaren *Los segadors*, ab tot e haver sigut la segada d'enguany migrada e pobre, encar que molt vigatana.

President de la festa: el bisbe futur de Vic; reyna de la festa: una noya vigatana; guanyador de dos premis en Nadal de Vic; de un altre premi en Collell de Vic e de un accésit en Genis de Vic.

E ara ique sels espiayen els bufitífers!

P. DEL O.

CONTRAST

La estimava, y ella... 'm deya que si, que m'aymava molt. Un dia, ballant á plassa era tanta la munió de balladors que saltavan moguts per secret ressort empenyentse sens cap mira com si talment fossin boigs, qu'ella sens pensar, va dar-me una trepitjada.

—Noy, que peso gayre?—va dir-me clavantme sos ulls de foch.

Al veure aquella franquesa vaig senti en mon cor tal goig, que de repent olvidantme de si 'm va fer mal ó no, benehia la trepitjada y 'm creya felis... ditxós.

Jo encare l'estimo... ella no 'm mira ni poch ni molt. Avuy ballant á la sala, igual qu'aquell felis jorn, m'ha trepitjat sens volguerho, y al veure lo meu dolor ha murmurat un «Dispensi» tota plena d'emoció y ha clavat á la catifa sos ulls rohents com lo foch. Lo «Dispensi», aquest tan tímit ha atravesat lo meu cor.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

No li demanéu may res en bé de la població; ell no té cap més missió que doná apoyo al *Inglés*.

LA GENT CURSI

Lloch de la escena: un *colmado* elegant. Penjarellas de plátanos per aquí, cistelletas ab dolsos per allá, ampollas d'etiquetas llampants, pirámides de fruytas primerencas, etc., etc.

—¡Ay qu'estém cansadas!

(Entra una mamá seguida de tres ó quatre senyoretas carregadas de llassos, cintas, puntas y flors artificials.)

—Si que sembla que ho están. ¿Qué se 'ls ofereix?

—¡Oh!... Primer deixins seure una mica.

(La mamá s'acomoda en una cadira, tapant completament lo pas de la porta. Si algun comprador vol entrar s'haurá d'esperar ó deixarho per un altre día. Las fillas s'assentan en agradable desordre, las unas prop del mostrador, las altrás al costat dels prestatjes.)

—Mira, mamá, quinas galletas mes hermosas. Deuhen ser de natilla.

—Tástalas y ho sabrás, criatura.

(Pessich á la capsa de las galletas.)

—Si que ho son, y qu'están deliciosas. Próbalas, Tula: t'agradarán.

(Pessich número dos.)

—¡Magníficas! ¿Ne vols una mamá?

(Pessich tercer. Lo dependent comensa á impacientarse.)

—Y donchs qué desitjan avuy?

—¡Caramba, qué cruel está! Apenas arribém, y sense deixarnos respirar, vol que... ¡Hola! ¿Ja té nisperos?

(Moviment general d'admiració. Totas las senyoretas s'aixecan.)

—Y tall! ¿nisperos? Deurán ser verts.

(La mamá, ab molta naturalitat:)

—Me sembla que no. A veure ..

(Un, dos, tres, quatre nisperos devorats en un santiamén.)

—Psé!... Per ser tan aviat, no están mals. Pero á nosaltres, no sent ben madurs....

(Lo dependent fent una rialleta, la mateixa rialleta que fa un bé quan lo degollan:)

—Els ho aprobo: la fruyta, cullida avants d' hora, sempre es perillosa y....

—Verge pura! ... ¡y cuánta lata tenen!

—En efecte; 'n rebém moltas. Es la especialitat del establiment.

(Las senyoretas, agrupadas en un recó, xiuxiuhejen ofegant algunas riallas.)

—¿Qué tenfu, nenas? ¿Qué us passa?

—Res, que aquesta....

(Una d' ellas s' acosta á la mamá y li diu dugas paraulas á l' orella.)

—¡Ah! ¿Per xó?... ¿Qué té de particular? El jove es prou amable per tenir la bondat de.... ¿No tenen número cent aquí?

—Si, senyora: passi per aquesta porteta, y al extrém del corredor....

(La interessada segueix las indicacions del dependent y desapareix.)

—Ara que hi penso: á vosté l' haig de renyar molt.

—¿A mí?

—A vosté: l' altre día vam enviar la minyona á buscar no sé qué y no mes va donarli tres cigarrillos de xocolata.

—Ah! ...

—Oh, vosté se 'n riu! Hagués sentit el nen cóm va posársens. ¡Tres tristos cigarrillos!... Ja cal que avuy procuri quedar bé.

—Faré tot lo possible per compláurelas. Entretant, si tenen l' amabilitat de dirme lo que necessitan....

—Es veritat!... Ja casi me 'n distreya. Volém una miqueta de sucre.... Ara deu anar mes barato.

—¿Qué? ¿'l sucre? Al contrari.

—¿A pesar d' haverse acabat la guerra?

CASSADORS DE PEGA

Tot lo dematí tirant
ab furia desesperada,
y la cassa, res.... ¡Passant!
No 's vol dar per enterada.

—Si senyora, á pesar. ¿No veu que Cuba ara vé á ser lo mateix que una nació extranjera?

—¡Ja, extranjera! ¡Vaya uns tunos vostés!

(La senyoreta que havia desaparegut, torna á la botiga.)

—¡Quíns dátils mes hermosos hi vist per allá!

—Ja 'ls deu haver tastat!... No 'n fassi cas, jove; es una llaminerota!....

(Tots riuhen: tots, menos el dependent que 's mossega 'ls llabis per no mossegarlas á n' ellas.)

—¿De quín lo volen el sucre?

—Del.... no m' agrada massa blanch; no es dolc. ¿Que no 'n té de xeixanta?

—Si, senyora: aquest.

—Ben bonich qu' es; ja está bé, ja. Com mes moreno, mes pur. Sempre ho he sentit dir.

—¿Quánt ne vol?

—Tres unsas.

(Lo dependent, silenciós com un condemnat á mort, pesa tres unsas de sucre.)

—¿Qué? ¿En aquesta paperinota tan lletja pensa posarlo? Fassim el favor d' embolicarlo ab un paper mes bonich.

(Lo dependent baixa 'l cap y fa un paquetet ab paper blanch.)

—¿No podría lligarlo ab una mica de cinteta?

(La senyoreta Tula, apoyant la sollicitud de la mamá:)

—Si 'n té de color de violeta, millor.

(Lligat el paquet ab la cinta demanada, 'l dependent pregunta:)

—¿Qué mes?

—Res mes: es dir.... y 'ls cigarrillos de xocolata que 'ns ha promés.

(Lo dependent treu uns quants cigarrillos d' un calaix.)

—¿Ne tenen prou aixts?

—¿Quatre?... Ja cal que n' hi posi sis ó set.... No vulgui tornar á repetir la mesquinesa del altre día.

—Vaja, tinguin, no vull que quedin descontentas....

—¡Ajá!... Si es servit.

(Pagan, y deixant las cadiras escampadas per la botiga, van sortint solemnement una á una.)

GALANTERÍA

—Passiho bé! ... passiho bé!... passiho bé!...
 —Estiguin bonetas!...
 (Lo dependent, veyentlas allunyar ab íntima delicia.)
 —Tres galetas, quatre nísperos, no sé quants dátils, sis cigarrillos de xacolata, tres unsas de sucre, un paquet ben mono, un paper ben bonich, una cinta violeta, un' hora d' enrabonar, un servey de carácter reservat y un desordre de cadiras... tot aixó ¡per quinze céntims!...

A. MARCH.

DESPRÉS DE CURTA AUSENCIA

AL AMICH PERE PAYTUBÍ

Tanta era l'anyoransa que sentia
 trobantme en terra extranya,
 y tant pensava ab tú, que vaig escriuret,
 «T'anyoro, vida meva, torno á Espanya.»

«Diumenje arribaré; si vols que vingui
 á darte una abraçada,
 quan no hi sigui 'l marit, á la finestra,
 posa 'l fanal ab llum mitj apagada.»

Al saltá en terra, de la nit las sombras
 la ciutat enfosquían;
 y 'ls peus ja no recordo hont me tocaban,
 tant era aquella nit lo que corrian.

DEL JARDÍ DE LA VIDA

—¿Un refrech?
 —Sí: es lo que més necessito.

Per fi vaig arribar prop de ta casa,
 miro ab ansia terrible
 y veig que en lo recó de la finestra
 hi brillava una llum casi invisible.

M'acosto un xich, contemplo de ton rostre
 la estupenda hermosura;
 tú no 'm veyas, al cel los ulls giravas...
 ¡que encantadora estabas, criatura!

M'acosto més y ta cintura esbelta
 la veig apresonada
 pel bras d' un altre aymant que al apretarla,
 aplastava mon cor á la vegada.

¡Oh desengany! La llum casi invisible,
 la senyal oportuna,
 era 'l foch d' un cigarro que fumava
 aquell home ditxós que ab tú s' estava,
 parlant d' amor tot contemplant la lluna.

AMADEO DORIA.

¡ADIÓS, INGLÉS!

Estich consternat y admirat. Consternat, per la cayguda de míster Morris. Admirat, per la frescura ab que la premsa local s' ha pres la noticia.

Alguns periódichs s' han limitat á dir:

«Lo senyor Morris ha deixat la gerencia del tranvía de Gracia.»

Altres han anyadit ab certa socarronería:

«No se sab si l' han *dimitit* ó si ha dimitit éll espontáneament.»

Fins n' hi ha hagut algún que, en termes més ó menos cuberts, ha vingut á declarar:

Una poncelleta.

PRECAUCIONS

Si 'l fantasma carlí
no fuig d'aquí á la vora,
los que vajan á fora
haurán de anarhi així.

«Ens alegrém molt
de saberho.»

¡Quin país, senyor,
quin país! ¡Celebrar
casi ab repich de cam-
panas un fet qu' en
rigor s' hauria de sen-
nyalar ab pedra ne-
gra! ¡Alegrarse de la
cayguda d' un inglés,
com potser no n' hi
ha un altre en totes
las islas Británicas!

Examininla pel can-

tó que vulguin, la conducta de la premsa barcelo-
nina en aquesta ocasió resulta inexplicable.

Que 's celebri la desaparició, diguémo aixís, d'
un Samaranch ó d' un Lallave, *santo y bueno*: ni la
patria hi pert res ni la premsa 'n surt lesionada
per cap concepte.

Pero entonar l' *aleluya* per la retirada de 'n Mor-
ris!... ¡Quin disbarat!

¡Ja saben qui era en Morris?

Un home que havia tingut la rara habilitat d' ene-
mistarse ab tot Barcelona—exceptuats, naturalment,
un que altre regidor y un que altre empleat de la
Casa gran.

Un home que havia *descubert* la nostra ciutat,
prenentne possessió ab el dret del *perque sí* y fent
y desfent en ella á la mida del seu gust.

Un home que 's reya de las lleys, se burlava de
las ordres superiors y tractava als ciutadans com lo
matalassé á la llana.

Un home que obligava á parlar d' ell cada dia, y
dels seus cotxes cada hora.

Un home—per acabar—que 'ns ha desgraciat els
carrers, els arbres, els empedrats y tot lo que aquí
feya una mica de goig.

Faltant l' *Inglés* ¿de qué s' ocuparà la premsa?

¿D' ahont els treuran ara 'ls periódichs aquells
conflictes qu' ell promovia á cada pas y que tant con-
tribuían á distreure al públich?

¿Qui se 'n cuydarà, de barallarse ab l' arcaldía y
d' oposarse á las disposicions legals?

¿Qui 'n plantará de pals en mitj de la Gran Vía?

¿Qui convertirá l' extrém de Canaletas en un labe-
rinto de vías per terra y de fils per enlayre?

¿Qui obligará als cotxes eléctrichs á recorre 'ls
seus trajectes ab rapidés homicida?

La premsa, en aquest cas, ha estat á tres quarts
de quinze y ha demostrat que no sabia lo que 's du-
ya entre mans.

¡Xiular á míster Morris!
¡Rebre ab aplauso la seva
ensopegada, quan lo que
havian d' haver fet los pe-
riódichs es dirigirse als
amos del tranvía y deman-
narli la reposició del *In-
glés!*....

Tart ó aviat se adonarán
de tan vituperable error

¡Cóm la lamentarán un
dia la seva falta, privats
del *jaleo*, del moviment,
del caudal d' assumptos que
'l caygut els facilitava!....

No sé si diré una atrocitat, pero no puch ca-
llarm'ho. Homes com l' *Inglés* haurían de ser eterns.
¡Siquiera pels abundants recursos que diariament
proporcionan á la gacetilla local ab els seus abusos,
disbarats é intemperancias! ...

MATÍAS BONAFÉ.

L' EURA, 'L ROURE Y LA MASÍA

Arrimat al bell mur d' una masia,
un roure plé de ufana, ab goig creixia.
Al istiu, ab sas branca y fullatje
fent doser, resguardava del oratje
la masia, que ab joya se 'l mirava,
y ab son vert cobri-cel tot ho alegrava.

Al hivern, quan lo fret l' arbre despulla
emportánsen'hi 'l vent l' última fulla,
que serveix d' aixupluch á tendra aucella
semblava 'l roure aquell un centinella
vetllant lo tranquil son del que vivia
al resguart paternal de la masia.
Y quan la neu la terra embolcallava
tenyint de color gris, tot quan tocava,
á dintre la masia s' escalfavan

FINAL DE TEMPORADA

L' any vinent ja 'n parlarém:
per ara, senyors, pleguéem.

DESPRÉS DE L' ESPURGADA

ab la llenya del roure qu' espurgavan.

Un any, ai esclatar la primavera,
va neixe al peu del roure, joganera,
un' eura molt tupida que fent via,
prenia gran ufana y s' extenia
tronch amunt, enrotllant tota la soca
del roure, que gelós com una lloca
dels seus polls, amorós no s' adonava,
que l' ufana d' aquella eura l' asfixiava.
Al fi... ¡cosas del mon! no trigá gayre
l' roure á cor-secarse faltat d' ayre;
y avuy que son cadavre jan en terra...
com un corb, á son tronch l' eura s' aferra.

Per si tú no 'n sabs res d' aquesta historia
jo te la vull contar avants no 'm moria:

La mare, pobra dona, es la masia,
jo, l' roure que content avants vivia;
y tú... bé prou que ho sabs, hermosa nina,
tú ets l' eura deslleal que m' assessina.

LLUIS G. SALVADOR.

LLIBRES

EL CID CAMPEADOR, *Novela històrica* por D. FRANCISCO PI Y ARSUAGA.—Forma l' volúm 65 de la popular *Colecció Diamante*.—Hi ha qui té al héroe castellá per un mito llegendari. Haja existit ó no, el *Cid* es una figura poética de gran relleu que simbolisa l' esperit de una época y l' Anima de un poble que te en gran estima l' valor y l' pundonor caballeresch. Per héroe de la novela l' ha adoptat el Sr. Pi y Arsuaga seguint ab gran acert las petjadas de Walter Scott y altres mestres del género, emperó recordantse sempre que la patria del *Cid* es Espanya, y que pel poble espanyol principalment escribia l' seu llibre. Sa novela molt ben concebuda y hábilment desenvolupada, desperta un interés molt viu y sa forma literaria 's recomana per aquella sobrietat y correcció, que l' Sr. Pi y Arsuaga sembla haver heretat de son pare, l' insigne don Francisco Pi y Margall.

PAMPLINAS per VITAL AZA.—Quaranta una composicions en vers, constituheixen lo tomo 66 de la citada *Colecció Diamante*. La majoria d' ellas son festivas, están plenas de bon humor y destellan aquella fluidés y aquella facilitat encantadoras que son la característica del popular poeta. Ningú com ell escriu tan sense esforços. Se diria que 'ls versos li rajan ja fets de la punta de la ploma. Y tal com surten el lector se 'ls empassa, sabentli sempre á llemneria. L' enginy, la gracia, la travessura ab un fondo de bon sentit, son las qualitats que distingeixen á la musa de 'n Vital Aza, que no 's cansa may de produhir composicions frescas y regaladas. De segur que l' públich agotará l' edició, desenganyantse aquells que creuen que 'ls espa-

—Vaja, qu' entre la Rambla y la plassa de Catalunya, no hi ha gayre diferencia.

nyols no están per *pamplinas*. Per las *Pamplinas* del festiu poeta hi está tothom sens excepció.

CYRANO DE BERGERAC. Tragi-comedia en cinch actes y en vers de E. ROSTAND.—Versió castellana de *Luis Via, José O. Martí y Emilio Pintorer*.—Quan la traducció de aquesta obra famosa fou estrenada al *Teatro Español* de Madrid ab éxit colossal diguerem lo que feya al cas respecte al mérit contret pels tres joves catalans que 's prengueren á pit y realisaren un treball tan difícil. Contra 'ls reparos de una part de la crítica escessivament mesquina y meticulosa, 'l públich els feu justícia; y que procedí ab acert ho trobará qualsevol que llegeixi l' obra, considerant que aquesta está destinada al teatro, ahont no sempre s' exigeix com á qualitat principals la pulcritud de la forma ni la puresa del llenguatge. Lo més important es que la acció tinga vida, que 'ls versos sonin bé, que las imatjes y 'ls pensaments fereixin l' atenció del espectador. Y aquestas condicions no poden negarse á la traducció castellana del famós drama francés.

ALTRES LLIBRES REBUTS.

La mano del muerto de A. Dumas (pare).—Un nou volúm agregat á la nutrida colecció de las obras del gran novelista que vé donant á l' estampa la casa Tasso. Ab ella continúan y terminan las famosas aventuras de *El Conde de Montecristo*.

KRECK-KRICK, doctor en Medicina, *Filosofías*.—Traducido del inglés por *Escafoides*.—Gran colecció de veritats exposadas en una forma sumament original, que sembla descobrir l' enginy y l' agudesa de un conegut doctor barceloní, que sempre 'n té no una, sino moltes per dir.

Lo senyor de la americana.—Juguet cómic en un acte y en vers, original de *Antón Saltiveri*, estrenat al *Teatro del Olimpo*, la nit del 26 de mars últim.

RATA SABIA.

Á UN MEU AMICH

SONET

A fé un sonet y á dedicártel vaig,
per més que 'm doni molt y molt mareig
qu' es molt difícil fé un sonet ja veig,
més á pesar de tot, *nada*, jo 'l faig.

Ho reconech y ho dich sens cap empaig;
sé tant de fer sonets, com de solfeig
y solzament per aquest motiu preveig
que 't vas á creure que me 'n falta un raig.

Mes t' equivocaras de mitj á mitj
si á imaginarte arribas que estich boig
(cosa que, á fé, 'm daría poch enuig).

Pretench sols accedirme á mon desitj;
y com tot home nat cerca son goig,
vaig cap 'hont veig que mon desitj boig fuig.

JOSEPH BONET,

Ja 'l *Liceo* ha tancat las portas, que no tornarán á obrirse fins á la tardor.

No s' ha distingit la temporada de Quaresma per la seva brillantés: l' única ópera que s' ha sostingut una mica ha sigut *La Bohème*.

La *Walkyria* va sortir sacrificada y 'l pobre *Werther* ab las mans al cap.

ROMEA

La joguina *Cambis de Lluna* del Sr. Sans y Bori es una obreta de argument senzill y está escrita en vers, recordant las pessas que pel *Teatro catalá* s' escribian alguns anys enrera, quan hi havia més conciencia literaria que avuy dia.

Lo públich va escoltarla ab molt agrado, cridant al autor á las taulas al final de la representació.

Lo monólech *Un de tants* del eminent poeta Picó y Campamar, es la lamentació fondament sentida de un pobre repatriat. En Borrás va dirlo desde 'l prosceni, sense fer tirar teló, y á pesar de sos esforços no lográ sempre fixar la atenció de un públich descarriat, per haverli servit á tot pasto tantas obras de mal gust.

Y es llástima, perque el monólech del Sr. Picó está magistralment escrit, oferint un caràcter de viva actualitat.

TIVOLI

Casi no val la pena de parlar de una sarsuela ó diguinli com vulguin titulada *Juanito Percebe*, per ser una de las produccions més desdixadas que s' han posat may en escena.

La companyia en cambi alcanza éxits excelents ab obras escullidas com *La Marsellesa*, *Marina* y *Catalina ó la estrella del Norte*, ab las quals los artistas tenen ocasió de lluhir sas facultats y l' hermosura de la seva veu. Aixó vol dir que l' éxit desgraciat de aquell engendre no den atribuhirse als intérpretes, sino als pares que van posarlo al món:

NOVEDATS

L' *Auberge de Tohu-Bohu*, qu' en catalá 'n diríam: *L' hostal de la barrila* es una opereta bufa plena de moviment y de gracia. Tot lo que passa es sumament convencional, pero está ben presentat, destella xispa per tot arreu y 'l públich no 's dona compte sino de que fa riure molt.

Ara per caritat: que á cap autor se li ocorri traduhirla al castellá, perque tindria un fracás. L' assumpte de la producció, 'ls personatjes que intervenen, las bromas que realisan son de un caràcter francés verdaderament intraduhible. Aquestas obras cal deixarlas tal com son ó renunciar á véurelas.

Y la companyia hi está del tot bé: cada artista s' hi mou com el peix á l' aygua.

¡Qué graciosa y aixerida la Lambrecht!... Es la verdadera directora de una companyia de saltimbanquis que tot ho fa anar en renou, y lo mateix quan declama, que quan canta *chansonettes* y *couplets* deliciosos, que quan al final del acte según a la cama, ballant un can-can hasta allá, desperta l' alegría del públich y se 'n emporta 'ls seus aplausos.

La secundan molt bé las Sras. Lemaire y Echaud y la senyoreta Carly, y fan tipos acabats en Lebaudiere, en Bouchard, en Cretot, en Goutier y en general tota la *troupe*.

En una paraula: *L' Auberge de Tohu-Bohu* ha sigut un dels éxits més franchs de la temporada. ¡Llástima que 'l *Brusi* no vaja atacar el can-can, fent ab aixó un preciós reclám á l' empresa del teatro, per l' istil del que va fer ab la comedia *Zazá*, representada per la companyia de la Marianil!...

Les 21 jours de Clarette mes que una opereta es un vau-deville, per la preponderancia que té 'l moviment escénich sobre la música.

Ja á Barcelona 'l coneixiam per haver sigut representada una refundició del mateix ab lo títol de *El Husar*. Per cert qu' era una de las obras predilectas de la Pretel.

Pero en francés té molta més extensió, oferint una successió de quadros sumament divertits.

Tots los artistas el representaren ab verdader carinyo, competint en gracia y bon humor. La Lambrecht sigué com sempre la heroina: La Lemaire molt graciosa, y en Lebaudiere y en Majurel, igual qu' en Bouchard que feu un paper de quinto que fá partir de riure, compartiren els aplausos y las francas riallas dels espectadores, entre 'ls quals hem observat que hi assisteixen cada nit un gran número de individuos de la colonia francesa.

CATALUNYA

Dilluns á benefici del tenor cómic Sr. Fernández, s' estrená 'l quadro líric *Al compás de la jota*, lletra de 'n Calixto Navarro y música del mestre Pérez Soriano.

L' acció passa á Zaragoza durant el siti, y té per base 'ls ecos excitants de una jota. Mes ay! s' ha abusat tant de aquest cant en lo género xich, que avuy ja casi no produheix efecte.

L' obra no vá fer més que passar.

EN PERSPECTIVA

La companyia de 'n Thuillier y la Cobeña s' instala al

LO MES DE LAS FLORS (per R. Miró.)

—¿Qué hi falta aquí, porque aixó sigui un verdader paradís?
—Una serp.

Teatro Lirich inaugurant las sevas funcions lo dia 20 del corrent mes de Maig.

Entre las obras novas que posará en escena s' hi contan las següents: *La comida de las fieras*, *La muralla*, *Rosario*, *Sin rumbo*, *Cuento de amor*, *El chiquillo*, *Raza vencida*, *Los Danicheff*, *Los reyes en el destierro*, *El amigo de las mujeres*, *El usurero* y *Magdalena*.

Ja hi ha, donchs, tela tallada pels aficionats á las novel·lats escénicas.

Pel juny parará á Novedats la companyia del *Teatro Lara* de Medrit, de la qual forman part entre altres artistas la Balbina Valverde, la Matilde Rodríguez, la Rosari Pino, la Nieves Suárez y en Mariano de Larra, en J. Santiago, en Rafel Ramírez, en Francisco Morano, etc., etc.

Conta també aquesta companyia ab un repertori abundant de pessas novas no conegudas encare á Barcelona.

N. N. N.

LO AIXERIT D' AVUY

A MON AMICH FELIPET

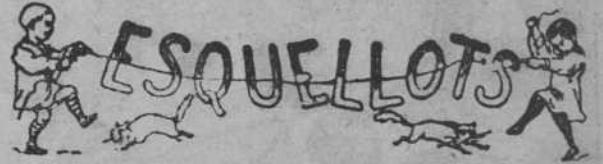
He sapigut que pensas establirte,
y en vritat t' haig de di
que en lo temps que corrém es fácil ferte
molt més sabí que rich;
no obstant, si vols segui 'ls concells que 't dono
estampats á n' aquí,
de plegar per no anarte bé 'l negoci
no 'n corras cap perill:
Procura, Felipet, que 'l teu *Colmado*
siga ben provehit
pintat ab elegancia, punt ben céntrich,
ben net y ben bonich
que avuy la gent fa com la papallona
que vola pels jardins:
si ha de pararse sobre una flor busca
la de colors més vius.
Tos dependents procurarás que 't sigan
fidels com un mastí,
honradíssims tractantse de ta bossa,
pel públich llarchs de dits,
que cada galanteig á una criada
li costi mitj pernil;
pro ab tot tingas cuidado: als primers días
dona bon pes, aixís
no guanyas gaire, pero n' agafas crédit
pera furtá ab més pit.
Mes tardet ja pots ferho ab gran descaro,
que no hi haurá perill:
mesuras curtas, lliuras de nou unsas
y escamotejá fi.
En cambi per que á tú la gent no 't robi,
tindrás báscula á dins,
pera pesarne las mercaderias
de que t' has provehit.
Ab regularitat procuras sempre
pagá á tothom; aixís
te ve al pel pera dar lo cop de gracia
tal com te vaig á dir:
Dissimuladament vas portant géneros
á casa d' un amich,
vas aplasantne totas las facturas,
sens explicá 'ls motius;
y quan ja lo que deguis puji forsa,
llavors ben decidit,
suspéns los pagos, fas un bon arreglo
y 't quedas tan tranquil.
Te veurás al poch temps el teu negoci
més que may engrandit,
y tu ben respectat; no extranyaria
que hasta un día 'ls vehins
lo ferte concejal te proposessin,
que com tú n' hi haurá á mils.

.....

Ara potser que diguis:—Mira l' Avi
quins concells dona aquí,
quan en sa joventut tingué botiga,
y no 'ls ha pas seguit.—
¡Ay Felipet ja sabs que 'l temps molt cambia!
avants, fent lo que 't dich,

m' hauria vist cent cops tractat de lladre,
pro avuy no hi ha perill:
al contrari, tothom ab gran respecte.
dirá qu' ets aixerit.

L' AVI RIERA.

Demá passat diumenje, eleccions municipals... la segona edició de la parodia que va representarse fa poch ab motiu de las eleccions de diputats á Corts, realisada pels mateixos comediantes y dirigida pels mateixos apuntadors.

Sols que ara 's tracta de fer sortir de las urnas als felissos mortals que han de anar á la Casa Gran á administrar els interessos de la Pubilla; y las collas que tenen emporcat el cens y que disposan del tripi-joch de las urnas, s' inclinan á triar lo bo y millor de cada casa. Per aixó están ja avingudas: el reparto s' ha de fer á tant per barba y aixís no hi haurá disgustos... ey! sempre que las unas á las altres no 's fassin la patota, que tot podria ser.

Compadeixém al Doctor Robert que no ha tingut prou fortuna per evitar semblant escándol. Lo qu' es ara ja es tart per pendre resolucions salvadoras. La pestilencia que 's ficará á la Casa gran ab motiu de las eleccions del diumenje ha de acabar ab la malalta y ab el metje.

Una novel·lat.

Los premis dels Jochs Florals, el diumenje, avants de la celebració de la festa van ser portats á benehir á la Catedral.

Ab lo qual els han posat á l' altura dels burros de Sant Antoni.

Un altre inconvenient: per tot allá hont els ha tocat l' aygua beneyta, no será gens extrany que 's rovellin.

Y ara en Pagés de Puig, qu' es un brau poeta, pot anar enviant als *Jochs místichs e místicaes* poesias valentas com la titulada *Darrerries* que va ser carabassejada. Ell prou va publicarla y repartirla á la porta del Saló de Llotja, com volguent dir:—¡Miréu quína injusticia se m' ha fet!...

Pero sant cristiá ¿qué no sabfa ab quína gent tractava?

Veus' aquí una estrofa de *Darrerries*:

«Y tú abaixant lo cap, á cau d' orella
me dius quelcóm, quelcóm tan dols, oh dona,
que 'm torna boig: llavors de una abraçada
te porto no sé ahont; y á la branzida
rodolém sens dir res per las tenebras
pantejant com dos feras afamadas
ab fam d' amor, y nostres ulls relluhen
y 's miran plens de llum que 'ls vé de dintre,
y nostres cors á poch á poch se fonen
en un bes llarch, tan llarch, oh vida meva
que may s' acaba.»

Lo Sr. Pagés devia volguer que 'l novell bisbe de Vich y 'ls séus acolits del Consistori cayguessen en basca, inclús el representant de *L' Avenç* que va permetre la benedicció dels premis, ab tot y representar la tendencia mes *avençada* dintre del catalanisme.

Creguim lo Sr. Pagés, tal com se van posant els Jochs Florals deixis de versos amorosos. No es aquest l' *amor* que figura en lo lema de la Institució: llegeixi *Amor* al revés y trobará *Roma*, qu' es

HUMORADAS

7,500 gallinas russas, malaltas en sa inmensa majoria. Varen ser posadas d' observació y á poch el veterinari municipal comunicava al alcalde que havían experimentat una notable millora.

No va dir si á las malaltas pera retornarlas las hi varen donar caldo de gallina.

¡Quin desengany per *La Veu de Catalunya!*

En lo local mateix de la *Económica*, en lo camp de batalla ahont silvelíns y polaviejistas derrotaren al hereu *Pantorrilles*, guanyantli de primer la Junta Directiva y posteriorment los compromisaris pera l' elecció de senadors, l' altre dia varen ser convocadas distintas corporacions respectables de Barcelona, y en Rius y Badía, vice-president de l' *Económica* y gran amich de 'n Planas y Casals, tingué 'l salero de fer la següent manifestació:

—Las tres collas que avants no 's podían veure, agatantse pels cabells y anant á tomballóns per terra avuy están perfectament avingudas, havent resolt quedarse ab set regidors cada una. Els *puestos* restants els poso á la disposició de vostés: designin els candidats que 'ls fassin mes pesa, y 'ls encasillarém.

Naturalment: las corporacions van respondre que res tenían que veure ab las eleccions municipals, y cada representant va anarse'n á casa seva.

Y mentres en Rius y Badía, feya tal volta el següent càlcul:—¿No 'ls volen? Millor: n' hi haurá mes per nosaltres. Eran set els que 'ns quedavam? Donchs ara serán vuit y 'l que sobri 'ns el farém á cara ó creu,—la *Veu de Catalunya*, recapacitant sobre sas aliansas silvelistas y polaviejinas, devía convencers de que cada vegada que vulga posarse á pastissera, *fará un pá com unas hostias*.

Ella si que pot ben dir que *D. Camilo* se li ha transformat en *D. Camelo*.

Fins l' *Avi Brusi* está molt ressentit de la trastada que s' ha jugat á *D. Felip de Bertrán*, nombrant al bisbe *Mor-*

—¡Es ben trist aixó! Mentres sa mare ronda per aquests carrers, apa, 'l pobre avi que vaji á orejarli la quitxalla.

el verdader lema á que s' ha de pagar tribut pera guanyar premis.

Per lo demás fassis escolá y demani al doctor *Torras y Bages* que li deixi ajudar la missa. Unicament aixís logrará aixecarli la casulla.

L' altre dia van arribar á Barcelona la friolera de

—Si 'ns haguessin de la guerra concedit la direcció, ¿ho hauríam fet com els homes?
—¡Pues naturalment que nó!

—A pesar de corre tant, ¡qué fácil es atrapar-me!

MES DE MARÍA

Flors d' altar.

gades senador per las Económicas, ab tot y que 'l bisbe deya que no volfa serne.

L' *Avi Brusí* li recorda 'l compromís qu' en aquest sentit va contreure, y ab una mica mes li diu alló del drama:

—*¡Ay de tí, si al Carpio vas!...*

¡Pobre de tú, si acceptas el nombrament de Senador, que una colla de *anarquistas de levita* t' han concedit, no perque t' estimin, sino per enveja al meu idolatrat Felip de Bertrán!...

Ja estich esperant que farà 'l bisbe Morgades, al veure que l' *Avi Brusí* li está ensenyant las genivas sense dents; pero ab molta baba.

¿Anirá al Senat? ¿No hi anirá?

Si no hi va ¿qué dirán los seus electors de la Económica?

Si té l' atreviment de anarhi ¿qué dirá l' *Avi Brusí*?

Situació deliciosa que per lo cómica ve á compensarnos en part del gran fástich que 'ns produheixenels avensos de la reacció en aquesta ditxosa ciutat de'n Nyoca.

La mitra del bisbe y la barretineta d' estam del *Avi Brusí*, revanxinadas y agitantse com las crestas de dos galls á punt d' embestirse, forman certamnet un espectacle que ni las personas aficionadas á las raras mes estrambóticas podían may imaginarse'l.

Quan l' inglés volfa plantar els pals al bell mitj del passeig central de la Gran-vía, 'ls regidors li varen dir:—*Mister*, no pot ser: si per cas plántils á un y altre costat arrandels arbres.

L' inglés protesta y acut á la superioritat; pero calculant que la cosa va llarga, al cap de un quant temps se repensa y diu:

—Ho faré tal com vostés indican: els pals anirán als costats... Surtimne de una vegada.

Els regidors de la comissió de Foment se reuneixen y acordan:

—Res de pals als costats: en tot cas que vajan al mitj.

Ara comprench que Mister Morris haja dimittit la gerencia del tranvía.

Els regidors de Barcelona marejan mesque

'l *whisky* y 'l *cognac*. No hi ha testa de inglés que puga resistirlos.

La Exposició nacional de Bellas Arts inaugurada á Madrid l' últim dilluns asseguran qu' es una de las mes pobras que s' han celebrat de alguns anys á n' aquesta part.

¿A qué será deguda aquesta decadencia? ¿Es que ja 'ls artistas espanyols no pintan?

¡Ah!... No: en quant á pintar no paran; pero hi

FUNCIONS CINEMATOGRAFICAS

—M' agradan aquests espectacles, perque 'ls actors may s' olvidan del paper.

D' ACTUALITAT

UN ATRASSAT DE NOTICIAS

—Ben seria, noya: pensa que ja has fet la primera.

ha 'quí' 'ls hi fa la competència, y 'ls pobres han de donarse per vensuts.

Desde qu' en Polavieja y en Silvela 'ns están pintant la cigonya, als pobres espanyols ja no 'ns quedan ulls pera veure cap mes quadro.

Maria del Carmen se va acostant. Ja desde aquí se sent lo ressó dels aplausos que l' ópera de 'n Granados ha tingut á Valencia. Tota la prempsa sens excepció la posa als núvols, L' éxit que ha alcançat á la ciutat del Turia ha sigut mes franch y mes espléndit que 'l que va obtenir á Madrid al ser estrenada. Cert que á Valencia hi ha mes inteligencia y mes cultura musical que á la terra del género xich acanallat y xulesch.

Dintre de poch temps tindrem la ditxa de saborejar á Barcelona la creació del jove mestre catalá.

Y á propósit.

Avuy en Granados está component una nova partitura, en un acte sobre lletra catalana de Apeles Mestres.

Se tracta de un quadro que presenta la Mort del Petrarca.

Assumpto, en veritat, ben digne del poeta y del compositor, en el qual han tingut la fortuna de refondre sas inspiracions al calor de un mateix entusiasme.

En Rostand, el célebre autor de *Cyrano de Ber-*

—¿Que no sabéu que hi ha un bando que prohibeix el demanar caritat?

—Fill meu... no hi pogut llegirlo encare.

gerac, ha tingut furiosos atachs d' enagenació mental.

¡Pobre poeta!

Avants de cumplir sos 30 anys d' edat lográ escalar la cima de la glòria... y 'l gran esforç de l' ascensió penosa y ruda s' ha vist coronat per la pèrdua de la rahó.

Las cordes de una lira quan s' estiran massa 's rompen.

Aquest es el cas del desventurat autor, á qui la Fransa entera saludava com un de sos fills predilectes... y avuy plora sentint per ell la pena mes fonda.

No faltarà empero algún egoista que diga:

—¿Per qué va ser tan tonto? ¿Per qué va dedicar-se á las bellas letras poguentse dedicar á las letras de cambi?

Tothom sab el despreci ab que 'ls yankees solen tractar als pobres negres. Considerantlos sers inferiors, ni 'ls permeten pendre café en los establiments ahont concorren els blanchs, ni barrejar-se ab ells en los carruatjes dels ferro-carrils.

Donchs bé: en *Square Theatre* de New-York s' estava representant *Otelo*, y en lo moment en que 'l *Moro de Venecia* en un rapte de zelos agafa pel coll á Desdémona,

—Aixó no 's pot aguantar—cria un espectador alsantse de la butaca.—Es intolerable que un negrot mati á una blanca.

La major part del públich va unir los séus crits als del espectador escandalisat, armantse un xiva-

LA FESTA DEL ARBRE TRIANTDA

rri tan gros, que no pogué terminarse 'l drama, y aixó que ben poch se'n faltava.

L'endemá l'empessari anunciava la mateixa funció; pero advertint que per complaure al públich Otelo seria blanch y Desdémona negra.

S'ha descubert que un dels principals vehículs de tota mena de baccilos alguns d'ells sumament perillosos, son els bitllets de banch.

—Ara m'explico—deya un escarmentat—perque 'ls metjes solen ferse pagar tan carass las consultas y sobre tot las operacions. Ho fan per abnegació: per treure de la circulació 'l major número possible de bitllets de banch inficionats.

La moral del sigle.

Se tracta de un negociant de presa que ha fet una gran fortuna sense reparar en los medis.

—Sembla impossible qu'encare li estrengis la má!—deyan un día á una de las sevas víctimas.]

Y l'interpelat va respondre:

—Ja veurás, noy: mentres li tinch la má agafada, estich segur de que no me la fica á la butxaca.

QUENTOS

Entre filarmónichs:

—Després de la mort de 'n Gayarre, se pot ben dir que de tenors no hem tornat á sentirne. S'ho feya pagar, aixó sí; pero valia molt.

—Bé, aixó de fers'ho pagar, segons

ahont. Jo molts días el sentia de franch.

—Ahónt el sentias de franch?

—A un café.

—Cóm s'entén á un café?

—Sí, home; al mateix café ahont anava jo, venia ell y al assentarse cridava:—«Mosso, pórtam una copa de conyac».

Un velocipedista sofreix una cayguda de *padre y muy señor mío*, que 'l deixa mitj macat.

Un individuo que ha corregut á ausiliarlo, mentres l'ajuda á alsarse, li pregunta:

—Digui, jove: es aquesta la primera vegada que munta en bicicleta?

Y la víctima del *sport*, li respon suspirant:

—No senyor.... l'última.

Entre pare y fill.

—Digui, papá, ¿es veritat que 'l cocodrilo plora després de haver menjat?

—Sí, fill meu: quan el mosso del restaurant li presenta 'l compte.

TRENCA-CAPS

XARADA

GALERIA CÒMICA

La galeria de casa te tots els ribets de cómica porque allí s'hi representan sainetes ab tanta sombra que alguns els envejaria fins el mateix Vilanova.

L'altre día una *hu-quart-cinch* s'hi representá entre un home, dos minyonas de servey y una *prima-quarta* jove.

—¡D' aquí que aquests tiberis poguéem ferlos sota 'ls pins que l'altre día van plantar al Parchi!

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat numero 2

COLECCION DIAMANTE

Acaba de ponerse á la venta el

Tomo 66

PAMPLINAS

FOR

VITAL AZA

Un tomo en 16.º con elegante cubierta en colores Ptas. 0.50.

NOVEDAD

LA MANO DEL MUERTO por Alejandro Dumas (padre). Un tomo 8.º Ptas. 1.

CRISANTEMES

PER Alexandre de Riquer

Un luxós tomo decorat per l'autor Ptas. 5.

ESTUDIS

PER

Enrich de Fuentes

Un tomo 8.º Ptas. 3.

PSICOLOGIA DE LA ATENCION. . Por Th. Ribot. Versión española de R. Rubio. Un tomo 8.º Ptas. 2.50

LAS ENFERMEDADES DE LA MEMORIA. id. id. id. » » » »

PLANO DE BARCELONA **DOS reales**

♦♦♦♦ IMPORTANT ♦♦♦♦

Continuan los trabajos del **Número Extraordinari** que

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PUBLICARÁ DURANT L' ACTUAL MES DE MAIG

24 páginas
20 céntims

LÁMINAS EN COLORS

24 páginas
20 céntims

L' extraordinari de **LA ESQUELLA** ab láminas en colors sortirá en divendres.

MONTSERRAT Á LA VISTA

ALBUM DE FOTOGRAFIAS DE LA HISTÓRICA MONTAÑA

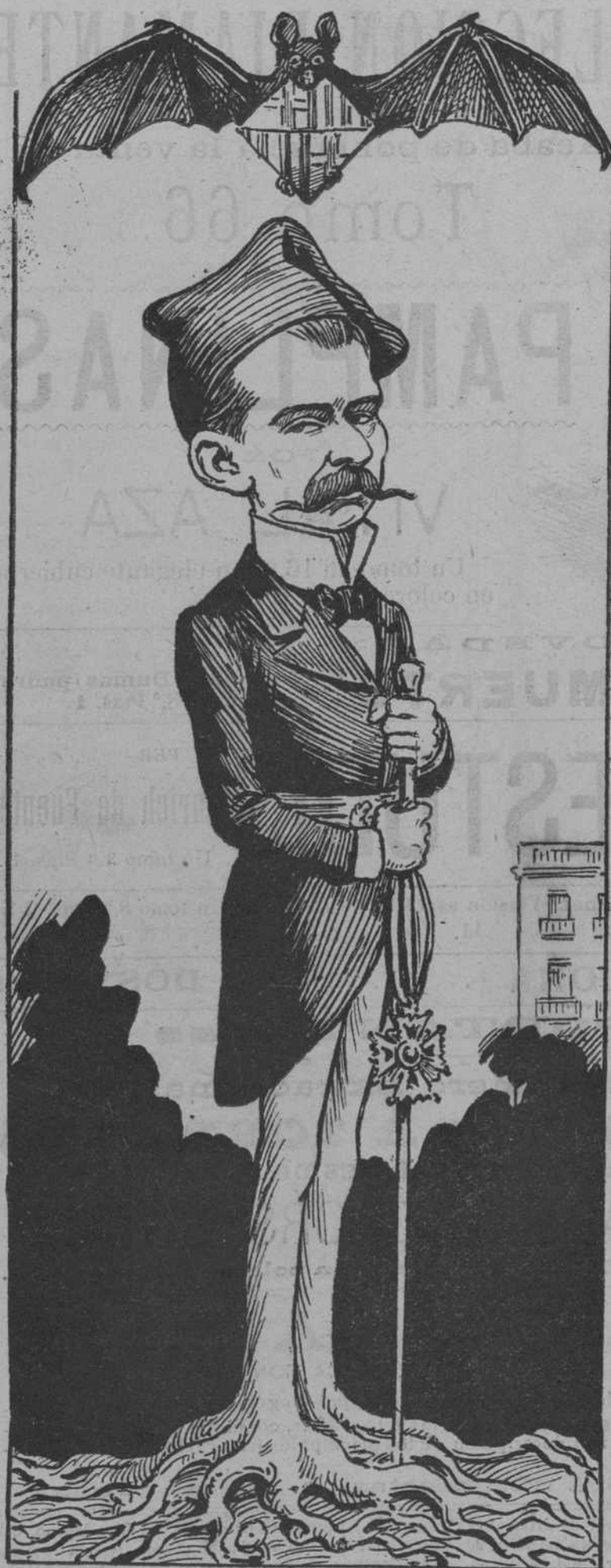
Formará un elegante volúmen encuadernado á la inglesa con tapas alegóricas y cordones de seda.

El album **MONTSERRAT Á LA VISTA**, además de las fotografías, copia fiel de todo lo más notable que la montaña encierra, contendrá una descripción de los principales itinerarios y otras indicaciones útiles al excursionista.

Pronto saldrá • Valdrá **DOS pesetas** • Saldrá pronto

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos no remetent además 1 ral pel certíficat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

REGIDOR PERPETUO]

—¿Tréurem á mi? ¡Disbarat!
¡No hi estich poch arrelat!

Ell, qu' es un pobret burot,
feya cantá una cotorra
quan, la minyona de baix
qu' ho escoltava feya estona
li diu:—¿Que no vol cantá
la triple?

—A tú res t' importa.

—*Dos ganas*: pro es una llástima
que una artista tan... dallonsas
per un no res s' indisposi.—

La del primer que s' ho escolta
surt y pregunta al burot:

—Y doncas, senyó Garlopa
¿que té la bestia malalta?

—No hu sé, sembla que está ronca.

—Pobreta; tan bona veu
que tenia!...

—Si, y galdosa;

el senyor per no sentirla
se 'n ha tingut d' aná á fora.

—No hu diguis, noya, aquest dia
va cantá un tros de *Mascota*.

—Donchs ja li podrian *quinta*
un parell de castanyolas

y que se 'n vagi ab son amo
per tot el mon de l' *Europa*.

—¿Que te 'n burlas? Una *tersa-*
prima-quinta diu que á Roma

hi va haver un escarbat
que ballava y cantava *ópra*....

—Y 'l sen amo li devia
aná al detrás tocant l' orga;

y doncas ¿qué fa, parat,
vosté?... Vaja animis, home,

qualsevol siga burot
y vagi á registrar donas

ab una *tot á la ma*.

—¿A qué *tersa* aquesta broma?
Si no callas et tiro una

hu-tres quart de cals per sobre.

—No hu fassi tan fort; val més
que quan li vagui una estona

fassi doná una mirada
á aquesta pobra bestiola,

que á casa hi té una fortuna
y vosté potser ho ignora.

—Si baixo....

—Ja pot *tres-dos*,

miri, ara 'm trobará sola
tot lo més que 's pot trobar

es que no li obri la porta.

—Deixeuho corre.

—¡Insolenta!....

¿S' ha vist més poca vergonya?....

—Con una *falda de per-*
cal planchá y unos....

—Donchs.... *toma!*

Li tira una *hu dos-tres-quarta*
y ella que ha estat previsor

tanca de cop la finestra
pagant la festa una pobra

prima-quarta que dormia
á baix, feya més de una hora.

Com que aquí acaba 'l *sainete*
jo tiro 'l teló.... y la ploma.

J. STARAMSA.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal nom de
dona.—Segona: corrent d' aygua.—Tercera:
eyna de pagés.

J. M. SALA.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.
Barcelona.